

Истражената површина со откопаниот камен материјал јасно го потврдува кажувањето на месното население за постоење на црква ("Св. Богородица") во "старо време".

Географски гледано објектот - црквата била изградена со ориентација исток-запад, што ја потврдува и местоположбата на ископаниот камен материјал.

ИЗГРАДИЛ ЛИ С ЦРКВА ЗА О

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Според Програмата за изведување археолошко-конзерваторски истражувања на локалитетот "Црна Спила" (Св. Богородица) - село Осиче, Општина Крива Паланка, од Националниот конзерваторски центар - Скопје, под раководство на архитектот Андреја Јовановски, конзерватор советник, извршени се предвидените сондажни истражувања. Досега е истражена површина со димензии околу 100 метри квадратни и отворени се три поединечни сонди.

При ископувањата на површината и на сондите пронајден е камен материјал со делумно обработени и необработени површини.

Со истражувачките работи на локалитетот "Црна Спила" е констатирано постоење на објект од постаро време. Димензиите на објектот биле - широчина околу 5 метри и должина 10-12 метри. Објектот бил изграден од камен материјал - поголеми камени блокови. Каменот бил клесан - обработуван за вградување на фасадните површини и необработуван за вградување во внатрешноста на ѕидовите.

Душко Георгиевски, чие потекло е од село Осиче, доставил основни податоци до НКЦ во Скопје, со што биле отпочнати истражувањата. Се претпоставува дека станува збор за верски објект, место на кое и денес жителите од селото доаѓаат во време на верските празници.

"Со лично инсистирање и со финансирање од страна на Георгиевски, почнавме со истражувачки работи. Се работеше десеттина дена, при што пронајдовме остатоци од ѕидови, кои јасно укажуваат дека тука постоел објект. Можеби тоа била еднокорабна градба, за што немаме прецизни докази. По кажу-

Поведен од моќта и од вербата кон Бога, Душко Георгиевски, родум од село Осиче, Кривопаланечко, не се смирил додека своето тврдење дека во неговото село постоела црква "Света Богородица", која ја изградил лично Свети Гаврил Лесновски, не го пренел пред стручните лица од Националниот конзерваторски центар во Скопје. Денес таа веќе не постои, откриен е само камен материјал, кој потврдува дека постоел некаков објект. Но, Георгиев-

вањата на најстарите луѓе овде имало верски објект кој е урнат, а наводно датира од многу старо време, веројатно од османлискиот период, но сепак од стручен аспект ништо не може да се каже сè додека не се доистражи. Со натамошните истражувања би требало да се дојде до некои сознанија, но сегасега ова се само претпоставки", објасни архитектот Јовановски.

Георгиевски вели дека тоа е црквата "Света Богородица", која ја изградил Свети Гаврил Лесновски. Меѓутоа, од друга страна, пак, архитектот Јовановски малку скептично гледа на ова тврдење затоа што како добар познавач на Лесновскиот манастир, каде што живеел Свети Гаврил Лесновски, не постои таков податок.

"Имам работено на конзервацијата на Лесновскиот манастир, каде не сум сретнал податоци за некаков објект во околината на Крива Паланка, конкретно во село Осиче. Тоа се народни верувања, зборувања, но додека не се докаже нашата работа ние не можеме ништо да тврдиме. Треба време да се утврди, но засега остануваме само на тоа 'можеби'. За жал, големи количества обработен камен е однесен од локалитетот. Тој се користел на поблиските и на подалеч-

ВЕТИ ГАВРИЛ СИЧАНИ!?

ски тука не запира, односно со жителите на Осиче сака на тоа место повторно да се изгради тој верски објект.

"Ретко кој знае дека Осиче е родното место на Гаврил. Тука тој изградил црква именувана како 'Мала Богородица', во чиј круг имало девет извори. Местото духовно е пребогато, а водата е лековита. Има неколку примери: кога едно дете се замило со водата проговорило, нероткиња родила, момче проодело... Со самото качување на локалитетот секој може да почувствува духовен мир кој опушта и релаксира, така што има желба да остане што е можно повеќе. Верувам во мојта и во светоста на тоа место и затоа сакам еден ден повторно тука да има црква, кај која, не само јас туку и многу други луѓе, ќе доаѓаат да им се воодушевуваат на местото и на верскиот храм", вели Душко Георгиевски.

ните ниви за лична употреба од страна на нивните сопственици. Каменот на нивите е вградуван како 'сува сидарија' на помали или на поголеми сидни површини. Од локалитетот се земал само добро обработуван камен, бидејќи тој можел лесно да се вградува при сидањето на начинот 'сува сидарија'".

Добиените податоци од теренот, со нивна обработка и стручна анализа, ќе овозможат да се изработи проект за реконструкција на црквата "Св. Богородица" на локалитетот "Црна Спила" во село Осиче, Општина Крива Паланка. Самите жители сакаат да формираат црквен одбор, кој ќе се грижи за прибирање средства за истражувачките работи, а потоа и за реконструкција на самата црква.